

# Abstrakt

Pohlavní rozmnožování většiny rostlin na světě závisí na přenosu pylu zprostředkovaného opylovači. Nicméně, přenos pylu je velmi neefektivní proces při kterém dochází k velkým ztrátám pylu v důsledku rozdílných zájmů rostlin a opylovačů. V důsledku je tak jen velmi malá část z vytvořených pylových zrn úspěšně přenesena na blizny rostlin, což zvyšuje tlak na rostliny vyvinout strategie zvyšující efektivitu a specifitu přenosu pylu. V této práci se zabývám třemi významnými faktory ovlivňujícími přenos pylu: generalizaci spektra opylovačů rostliny, mechanismy prezentace pylu a chováním opylovačů.

První kapitola prozkoumává generalizovanost spektra návštěvníků rostlin a ukazuje, že většina druhů rostlin v temperátní Evropě je navštěvována širokým spektrem opylovačů, přičemž šířka spektra rostliny a její schopnost dominance v porostu měla významný vliv na složení spektra opylovačů. Druhá kapitola se zaměřuje na mechanismy prezentace pylu a jak mohou ovlivnit návštěvnost rostlin opylovači. Následně pak ukazuje, jak prezentace pylu souvisí s přenosem pylu a jak může zvýšit specifitu přenosu pylu. Třetí kapitola se pak zaměřuje na chování opylovačů s důrazem na vliv květních vlastností a zkušeností opylovače na preferenci ke květům a věrnost opylovače. Pomocí manipulativních experimentů s pestřenkou trubcovou (*Eristalis tenax*, L. Syrphidae) ukazuje silný vliv barvy a velikosti, nicméně jen slabý vliv a symetrie květů na preference a následně rozdíl v chování mezi naivními a zkušenými zvířaty ve věrnosti k jednotlivým formám květů.

Kombinací různých metodologických přístupů a experimentů tato práce poskytuje pohled na složité téma opylování a přenos pylu. Pochopení mechanismů, které ovlivňují přenos pylu je pak zásadní předpoklad pro pochopení struktury a odolnosti sítí vztah mezi opylovači a rostlinami s důsledky pro jejich poznání a ochranu

## Klíčová slova

opylování; přenos pylu; generalizace-specializace; prezentace pylu; chování opylovače; věrnost opylovače